

Förvaltningsstadgan / februari 2022

VD/12107/00.01.01.00/2021

RV/S-AP/SV/HY-L/AP

I förvaltningsstadgan ingår behövliga bestämmelser om ordnandet av förvaltningen och verksamheten, besluts- och förvaltningsförfarandet samt om fullmäktiges verksamhet, och i 90 § i kommunallagen föreskrivs det detaljerat vilka frågor som åtminstone ska ha behövliga bestämmelser i förvaltningsstadgan. Stadsfullmäktige beslutar om godkännandet av förvaltningsstadgan.

Vanda stads förvaltningsstadga ändrades senast 10.5.2021, varvid den godkända förvaltningsstadgan trädde i kraft 1.8.2021.

Det finns igen ett behov att ändra förvaltningsstadgan. Denna gång föreslås det ändringar i synnerhet i koncernsektionens och upphandlingarnas bestämmelser. För koncernsektionens del görs det ändringar i behörigheten/befogenheterna, men för upphandlingarnas del är det fråga om att sammanställa de bestämmelser om upphandlingarna som funnits på olika ställen i förvaltningsstadgan och samla dem under ett eget kapitel i förvaltningsstadgan. Det här gör det lättare att se vem som har beslutanderätt i varje enskilt upphandlingsärende. Samtidigt åtgärdas den totala avsaknaden av allmänna bestämmelser om vem som har beslutanderätt i upphandlingar av material som överskrider det nationella tröskelvärdet. I den nuvarande förvaltningsstadgan konstateras det endast att upphandlingsdirektören har rätt att göra gemensamma upphandlingar i enlighet med den förteckning som fastställts av stadsdirektören. Denna förteckning har innehållit de vanligaste materialen som staden upphandlat.

Detaljerade motiveringar till ändringarna

Stadskulturen

I kapitel 5, 4 § som gäller stadskulturen har det konstaterats att direktören för bibliotekstjänsterna är den ledande tjänsteinnehavaren för kommunens biblioteksväsende. Direktören för bibliotekstjänsterna har nu ersatts av chefen för biblioteksservicen som inte är en tjänsteinnehavare. Av denna anledning har meningen ändrats. Det finns inget hinder för ändringen, eftersom också en anställd, och inte bara en tjänsteinnehavare, kan vara en person som leder det kommunala biblioteksväsendet.

Stadsmiljön

Vad gäller stadsingenjörens behörighet i kapitel 6, 4 §, punkt 14 föreslås det att stadsingenjören eller den som direktören förordnar tillfogas rätt att besluta om området för dagvattenavlopp.

Enligt den gällande förvaltningsstadgan beslutar stadsingenjören eller den som stadsingenjören förordnar om verksamhetsområdet för stadens vattentjänster som fastställs i 8 § i lagen om vattentjänster. Inom Vanda stads område sköts vattentjänsterna av Samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster (senare HRM) som årligen lägger fram ett förslag om ett verksamhetsområde för vattentjänster till Vanda stad för godkännande. Enligt kapitel 6, 4 §, punkt 14 i den gällande förvaltningsstadgan beslutar stadsingenjören, eller den som stadsingenjören förordnar om godkännandet av HRM:s förslag om verksamhetsområdet för vattentjänster.

Utöver verksamhetsområdet för vattentjänster lägger HRM årligen fram ett förslag om ett område för dagvattenavlopp till Vanda stad för godkännande. Det handlar om ett beslut i enlighet med 17 a § i lagen om vattentjänster genom vilket kommunen kan efter förhandlingar med ett vattentjänstverk besluta att verket inom det område som fastställs i ett beslut ska ha hand om avloppshanteringen av dagvatten i överensstämmelse med samhällsutvecklingens behov. Till sin betydelse är det fråga om ett beslut som motsvarar verksamhetsområdet för vattentjänster, men dess beslutanderätt regleras inte direkt i förvaltningsstadgan för närvarande. Det har tolkats att beslutsfattandet om området för dagvattenavlopp ingått i den beslutanderätt som angetts för stadsingenjören i kapitel 6, 4 §, punkt 14, men stadsmiljöns verksamhetsområde har identifierat ett behov att precisera förvaltningsstadgan till denna del.

I kapitel 6, 5 §, som gäller den kommunala parkeringsövervakarens befogenheter föreslås det att parkeringsövervakaren ges en möjlighet att delegera sina befogenheter i ärenden som gäller flyttningen av fordon.

För närvarande möjliggör förvaltningsstadgan inte delegering av den kommunala parkeringsövervakarens beslutanderätt. I praktiken är det i den rådande situationen ändå omöjligt att förutse när fordon behöver flyttas och därför gör parkeringsövervakarna redan i nuläget en bedömning av flyttningsbehovet så att säga "ute på fältet" och fungerar som flyttningsövervakare. Genom att möjliggöra delegering av den kommunala parkeringsövervakarens beslutanderätt ändras förvaltningsstadgan så att den motsvarar den nuvarande situationen, och samtidigt förtydligas de administrativa processerna vad gäller flyttningen av fordon, då den kommunala parkeringsövervakaren befullmäktigar parkeringsövervakarna att självständigt utarbeta och underteckna beslut som gäller flyttningen av fordon.

Man har bett om ett ställningstagande av Kommunförbundet om delegeringen av beslutanderätten, och enligt Kommunförbundet finns det inga juridiska hinder för delegeringen av den kommunala parkeringsövervakarens beslutanderätt, utom i fråga om undantaget som gäller räddningsvägar som anges i 5 §, 5 mom. i lagen om flyttning av fordon. Av ovan nämnda orsaker är det enligt stadsmiljöns verksamhetsområde motiverat att punkten i förvaltningsstadgan som gäller den kommunala parkeringsövervakarens beslutanderätt uppdateras på det sätt som föreslås tidigare.

Stadsstyrelsen

I samband med uppdateringen av koncernsektionens befogenheter överförs behörigheten som gäller beslutsfattandet om ägarpolitiska riktlinjer för stadens dottersammanslutningar från stadsstyrelsen till koncernsektionen. Stadsstyrelsens befogenheter i enlighet med kapitel 9, 1 §, 5 mom. överförs som sådan till koncernsektionen, vilket betyder att stadsfullmäktige också i fortsättningen beslutar om ägarpolitiska riktlinjer för betydande koncernbolag. Andra ändringar i samband med uppdateringen innebär att behörigheten att avge utlåtanden inom koncernsektionens uppgiftsområde samt behörigheten att ingå delägaravtal överförs från stadsstyrelsen till koncernsektionen. Behörigheten att bevilja kapitallån och annan motsvarande finansiering överförs från koncernsektionen till stadsstyrelsen.

Koncernsektionen

Det föreslås att 2 mom. i 4 § i förvaltningsstadgans kapitel 9, som gäller koncernsektionens befogenheter uppdateras till att motsvara koncernsektionens uppgifter. Samtidigt är syftet med de ändringar som föreslås i momentet att konkretisera och förtydliga befogenhetsbestämmelserna så att de är begripliga också för utomstående.

I uppdateringen föreslås det att sådana befogenhetsbestämmelser gällande finansiering som inte hör till koncernsektionens nuvarande uppgifter avlägsnas från koncernsektionens befogenheter. Samtidigt avlägsnas koncernsektionens befogenhet att besluta om försäkringen av stadens egendom. Den behöriga personen när det gäller försäkringsupphandlingar är finansieringsdirektören som redan i nuläget har parallell behörighet i upphandlingar som gäller försäkringar.

Vidare föreslås det i uppdateringen att koncernsektionens otydliga befogenhetsbestämmelser konkretiseras och i vissa fall att befogenhetsbestämmelserna helt avlägsnas, om de inte har någon egentlig betydelse.

I övrigt ändras koncernsektionens uppgifter inte i den föreslagna uppdateringen förutom vad gäller

- överföring av beslutandet om att ingå delägaravtal och om ägarpolitiska riktlinjer för varje enskild sammanslutning (exklusive betydande bolag) till koncernsektionen, och
- överföring av rätten att besluta om att ge utlåtanden till utomstående aktörer inom sitt uppgiftsområde, till koncernsektionen.

Uppdateringen av momentet i förvaltningsstadgan som gäller koncernsektionens befogenheter förutsätter också att formuleringarna i förvaltningsstadgans bestämmelser som gäller stadsdirektörens (2 kap., 6 §, 3 mom., punkt 2) och personal- och koncerndirektörens (3 kap., 3 §, 2 mom., punkt 1) givande av anvisningar om förfaringssätt i brådskande situationer justeras så att de motsvarar koncernsektionens nya befogenhetsbestämmelser.

Vidare föreslås det att ett nytt moment läggs till i koncernsektionens befogenheter, enligt vilket koncernsektionen styr beredningen av näringsprogrammet och lägger fram ett förslag för stadsstyrelsen, och vidare till stadsfullmäktige för beslut, följer upp genomförandet av näringsprogrammet samt styr och följer upp hur sysselsättningen sköts. Den här kompletteringen utgår från fullmäktigeavtalet, där man uttryckt en önskan om att utveckla koncernsektionens befogenheter i närings- och konkurrensutsättningsfrågor.

Koncernsektionens aftonskola

Eftersom det naturligaste alternativet är att styra beredningen av näringsprogrammet och följa upp genomförandet av programmet samt styra och följa upp hur sysselsättningen sköts i enlighet med de nya befogenheterna, i en aftonskola, föreslås det att koncernsektionen får en egen aftonskola där de samma förtroendevalda som i den egentliga koncernsektionen har närvaro- och yttranderätt.

Nämnden för fostran och lärande

Nämnden för fostran och lärande beslutar också om grunderna för antagning av elever till förskolan, och därför förtydligas nämndens beslutanderätt i kapitel 10, 5 §, punkt 4 på så sätt att förskoleundervisningen också skrivs in i punkten om grunderna för antagning av elever.

Det föreslås att punkt 5 i 5 § i kapitel 10 stryks från beslutanderätten för nämnden för fostran och lärande, enligt vilken nämnden beslutar om intagningen eller överföringen av en elev inom den grundläggande utbildningen till specialundervisning och överföring av en elev från specialundervisningen till annan undervisning, i sådana fall där vårdnadshavaren motsätter sig beslutet. Ur lagstiftningssynpunkt när det gäller lagen om grundläggande utbildning innehåller punkten i fråga föråldrad terminologi såsom specialundervisning (erityisopetus).

Enligt 3. mom i 17 § i lagen om grundläggande utbildning ”Ett beslut om särskilt stöd får inte meddelas innan utbildningsanordnaren hört eleven och dennes vårdnadshavare eller lagliga företrädare enligt 34 § i förvaltningslagen...” Ifall vårdnadshavaren motsätter sig beslutet om särskilt stöd, men beslutet ändå måste fattas för att det krävs för elevens bästa, är det fråga om utövning av administrativt tvång som nämns i 91 § i kommunallagen. Beslutet kan inte fattas av en enskild tjänsteinnehavare, utan det måste fattas i förvaltningsorganet. I praktiken är det naturligt att överföra denna beslutanderätt till sektionen för individärenden, som i övrigt också beslutar om frågor som gäller en enskild elev. Av denna anledning föreslås det att en ny punkt, punkt 4, läggs till i 7 § i kapitel 10 som gäller beslutanderätten för sektionen för individärenden, enligt vilken sektionen för individärenden beslutar om särskilt stöd för en elev i sådana fall där vårdnadshavaren motsätter sig beslutet.

Slutligen föreslås det att punkt 11 stryks från § 5 i kapitel 10 som gäller beslutanderätten för nämnden för fostran och lärande, enligt vilken nämnden fattar beslut om elevantalet inom påbyggnadsundervisningen för dem som fullgjort lärokursen för den grundläggande utbildningen. Punkten i fråga är onödig i nuläget, eftersom påbyggnadsundervisningen efter den grundläggande utbildningen ersätts med utbildning som handleder för examensutbildning (TUVA-utbildning) från och med 1.8.2022 i och med ändringarna i läropliktslagen.

Stadskulturnämnden

Det föreslås att en ny punkt, punkt 8, läggs till i stadskulturnämndens uppgifter i 3 mom. i 8 § i kapitel 10, som ger stadskulturnämnden rätt att besluta om grunderna för avgifter och andra ersättningar för fritidsanvändning i lokaler som förvaltas av verksamhetsområdet för fostran och lärande. Redan tidigare har idrottsdirektören getts behörighet att besluta om bokningen av dessa lokaler under sådana tider då lokalerna inte används av verksamhetsområdet för fostran och lärande.

Upphandlingar

Bestämmelserna som gäller upphandlingar har alla flyttats till kapitel 15 i förvaltningsstadgan. I detta sammanhang föreslås det några ändringar i upphandlingsbefogenheterna.

Upphandlingsdirektörens befogenheter har kompletterats med rätten att besluta om sådana upphandlingar av material som överskrider det nationella tröskelvärdet, om inte något annat separat bestämts angående dessa. Härvid har det tidigare funnits en lucka i förvaltningsstadgan, vilket har orsakat problem i vissa enskilda anskaffningar av material som inte har ingått i de gemensamma upphandlingarna på stadsnivå.

Bestämmelsen om gemensamma upphandlingar ändras så att den endast gäller serviceupphandlingar, eftersom förvaltningsdirektören i övrigt har rätt att fatta beslut om materialanskaffningar.

Den tredje ändringen gäller materialanskaffningar som gäller byggande av vattenförsörjningsnät. Upphandlingsbefogenheten har hittills hört till stadsingenjören. Eftersom förvaltningsstadgan tidigare inte varit entydig i fråga om vem som varit behörig att besluta om upphandlingar av material som överskrider det nationella tröskelvärdet, har det varit motiverat att separat bestämma om materialanskaffningar som gäller byggande av vattenförsörjningsnät. Eftersom det nu föreslås att beslut om upphandlingar av material som överskrider det nationella tröskelvärdet ska höra till upphandlingsdirektörens befogenheter, är det motiverat att upphandlingsdirektören också beslutar om dessa materialanskaffningar och stadsingenjörens befogenhet tas bort.

Personal- och koncerndirektörens beslutanderätt har kompletterats med upphandlingar av personbedömningstjänster.

Fullmäktigegrupperna

I förvaltningsstadgans kapitel 20, 2 §, 2 mom. som gäller bildande av fullmäktigegrupper föreslås det att man lägger till att anmälan också kan göras elektroniskt, varvid alla ledamöter i fullmäktigegruppen ska underteckna anmälan elektroniskt. Med ändringen förbereder man sig på att införa ett nytt system.

Det föreslås att man i samma paragrafs tredje moment lägger till att om endast en ledamot bildar en fullmäktigegrupp, anses fullmäktigegruppen i fråga inte ha en ordförande. Detta förändringsförslag görs därför för att fullmäktigegruppens ordförande har rätt till vissa förmåner, t.ex. årsarvode, och det anses inte motiverat att betala förmånerna till den enda ledamoten i en fullmäktigegrupp som består av endast en person. Denna punkt har tidigare orsakat tolkningsproblem.

Stadsstyrelsen 13.12.2021 § 18

Stadsdirektörens förslag:

Stadsstyrelsen beslutar föreslå för stadsfullmäktige att förvaltningsstadgan ändras från och med 1.2.2022 i enlighet med den bifogade bilagan.

Behandling:

Stadsdirektören kompletterade sitt förslag på så sätt att informationen om att fullmäktiges ordförande och vice ordförandena har rätt att närvara och yttra sig vid sammanträden i stadsstyrelsens sektion läggs till i förvaltningsstadgans kapitel 25, paragraf 7.

Beslut:

Det kompletterade förslaget godkändes.

Stadsfullmäktige 31.1.2022 § 4

Stadsstyrelsens förslag:

Stadsfullmäktige beslutar ändra förvaltningsstadgan från och med 1.2.2022 i enlighet med den bifogade bilagan.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Protokollet justerades och godkändes för denna paragrafs del omedelbart vid sammanträdet.

Bilagor:

- Förvaltningsstadgan, ändringarna synliga, Stadsstyrelsen 13.12.2021 (på finska)
- Förvaltningsstadgan, renskriven version, Stadsstyrelsen 13.12.2021 (på finska)
- Förvaltningsstadgan februari 2022, renskriven version på svenska

Anvisningar för sökande av ändring: 1. Besvärsanvisning

Närmare information:

Sari-Anna Pennanen, stadsjurist, fornamn.efternamn@vantaa.fi